

การจัดบริการอาชีวอนามัยและเวชกรรมสิ่งแวดล้อม สำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

นางสาวสุชาทิพย์ บุณยสถิตินนท์
นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

แผนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

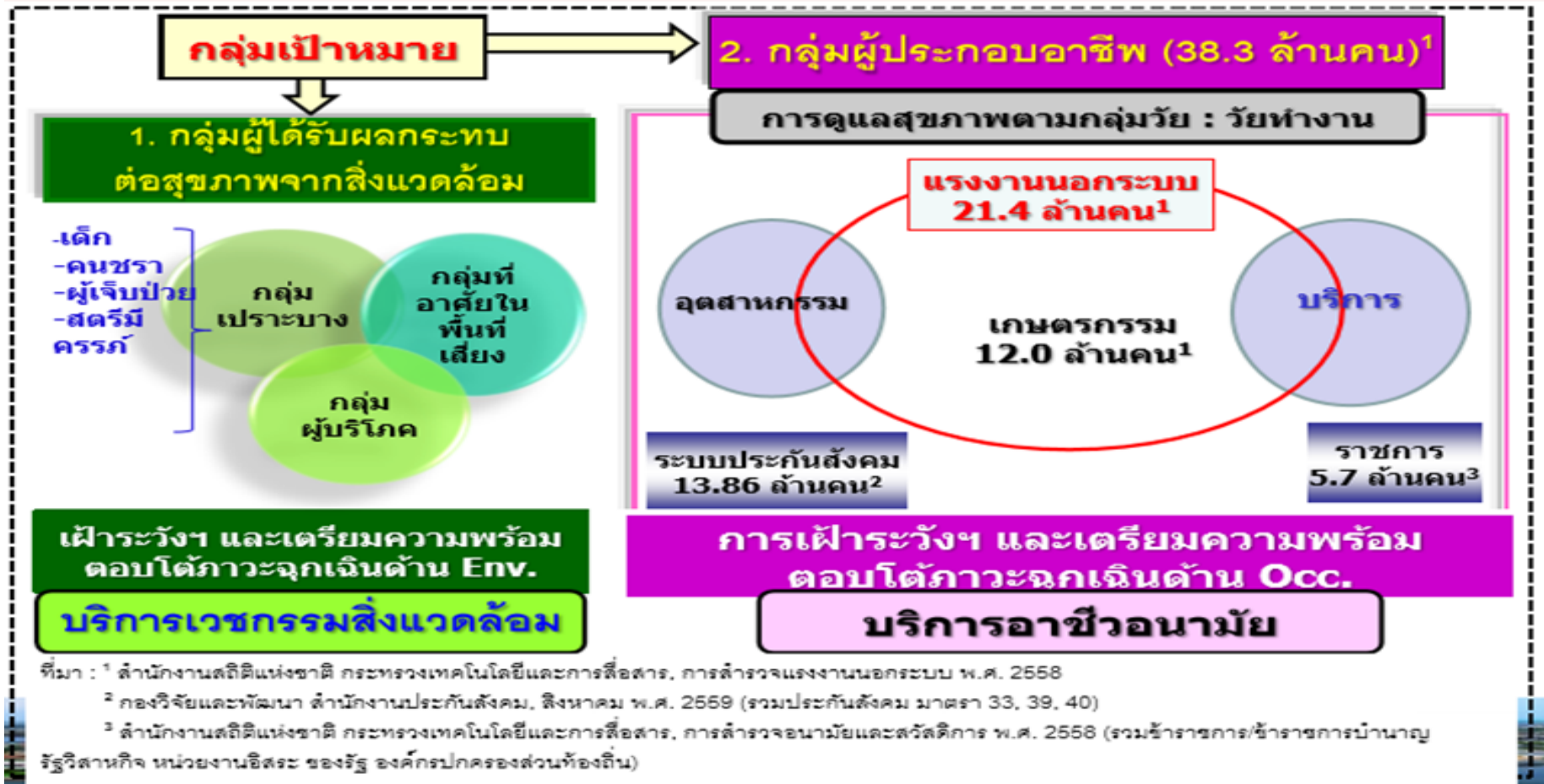
การจัดบริการอาชีวอนามัยและเวชกรรมสิ่งแวดล้อม

หมายถึง กิจกรรมที่ดำเนินงานโดยบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านอาชีวอนามัย เพื่อให้ผู้ประกอบการอาชีพทุกกลุ่ม เช่น กลุ่มบุคลากรในโรงพยาบาล กลุ่มผู้ทำงานในสถานประกอบการ กลุ่มแรงงานนอกระบบฯ และกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากมลพิษสิ่งแวดล้อมได้รับการดูแลสุขภาพ มีการจัดบริการทั้งเชิงรุกและเชิงรับ ที่มุ่งเน้นด้านการป้องกัน การปรับปรุงสภาพการทำงาน การส่งเสริมสุขภาพ โดยมีการรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพเป็นส่วนเสริม เพื่อให้กลุ่มบุคคลเหล่านี้มีสุขภาพอนามัยที่ดีอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย”

แผนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

กรอบแนวคิดโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพ และสิ่งแวดล้อม

แผนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

วัตถุประสงค์ของการจัดบริการอาชีวอนามัยตาม

นิยามขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (อนุสัญญา 161) และองค์การอนามัยโลก

- ❖ ปกป้องและคุ้มครองสุขภาพของผู้ทำงานจากอันตรายในการทำงาน
- ❖ ปรับปรุงสภาพการทำงานให้เหมาะสมกับผู้ทำงาน
- ❖ ส่งเสริมสุขภาพแก่ผู้ทำงาน
- ❖ รักษาและฟื้นฟูสภาพของผู้ทำงานจากการบาดเจ็บหรือป่วยเป็นโรค
จากการทำงาน
- ❖ ให้บริการทางสุขภาพทั่วไปแก่ผู้ทำงานและครอบครัว

แผนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

มาตรฐาน/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- คลินิกสุขภาพเกษตรกร
- รพ.สต. ติดดาว
- พ.ร.บ. อาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมการทำงาน พ.ศ. 2554 (กรณีการดำเนินงานอาชีวอนามัยในโรงพยาบาลเพื่อดูแลกลุ่มบุคลากร)
- พ.ร.บ. สุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2550
- พ.ร.บ. การสาธารณสุข 2535
- (ร่าง)พ.ร.บ. โรคจากการประกอบอาชีพและโรคสิ่งแวดล้อม

แผนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

รพ.สต.คุณภาพ

5 ดาว 5 ดี

ส่วนที่ 1 บริหารดี

หมวด 1 การนำองค์กรและการจัดการดี

- 1.1 ภาวะผู้นำ การนำชมรมภิบาล
- 1.2 แผนกลยุทธ์ด้านสุขภาพ
- 1.3 ระบบงาน/กระบวนการที่สำคัญ

ส่วนที่ 2 ประสานงานดี ภาคิมี ส่วนร่วม

หมวด 2 การให้ความสำคัญกับประชากรเป้าหมาย ชุมชนและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย

- 2.1 การได้มาซึ่งปัญหาของชุมชน (ODOP/OTOP) ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ฐานข้อมูลผู้รับบริการ
- 2.2 ประสานงานภายในเครือข่าย
- 2.3 ประสานงานภายนอก และภาคีเครือข่าย
- 2.4 ภาคีเครือข่ายสุขภาพมีส่วนร่วมในการจัดการสุขภาพ
- 2.5 ความสัมพันธ์ความพึงพอใจ ของประชากรกลุ่มเป้าหมายชุมชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ส่วนที่ 3 บุคลากรดี

หมวด 3 การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล

- 3.1 มีการจัดการอัตรากำลังด้านสุขภาพ
- 3.2 มีการสร้างความผูกพันและความพึงพอใจแก่บุคลากร
- 3.3 มีระบบพัฒนาการเรียนรู้ของบุคลากรและการประเมินผลการปฏิบัติงาน
- 3.4 มีการเสริมพลังประชาชนและครอบครัวให้มีศักยภาพในการดูแลสุขภาพตนเอง (self care)

ส่วนที่ 4 บริการดี

หมวด 4 การจัดระบบบริการครอบคลุมประเภทและประชากรทุกกลุ่มวัย

- 4.1 จัดบริการตามสภาพปัญหาชุมชน ODOP /OTOP
- 4.2 การบริการในสถานบริการ
- 4.3 การบริการในชุมชน

ส่วนที่ 5 ประชาชนมีสุขภาพดี

หมวด 5 ผลลัพธ์

- 5.1 บทบาทของบุคคลและครอบครัวในการดูแลตนเอง (Self Care)
- 5.2 ผลลัพธ์ตามตัวชี้วัด (KPI)
- 5.3 นวัตกรรม งานวิจัย การจัดการองค์ความรู้

ที่มา : ดร . มะณู บุญศรีมณีชัย

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

ประเด็นที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ENV-OCC

- หมวด 1 การจัดการอาคารสถานที่ การป้องกันและควบคุม
การติดเชื้อ PPE วัคซีน
- หมวด 2 ฐานข้อมูล เครือข่าย
- หมวด 3 อัตรากำลัง ความผาสุก
- หมวด 4 OPD
- หมวด 5 นวัตกรรม วิจัย KM

รพ.สต.ติดดาว (5 ดาว 5 ดี)
สู่ประชาชนสุขภาพดี

พ.ร.บ อาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมการทำงาน พ.ศ. 2554 (กรณีการดำเนินงานอาชีวอนามัยในโรงพยาบาลเพื่อดูแลกลุ่มบุคลากร)

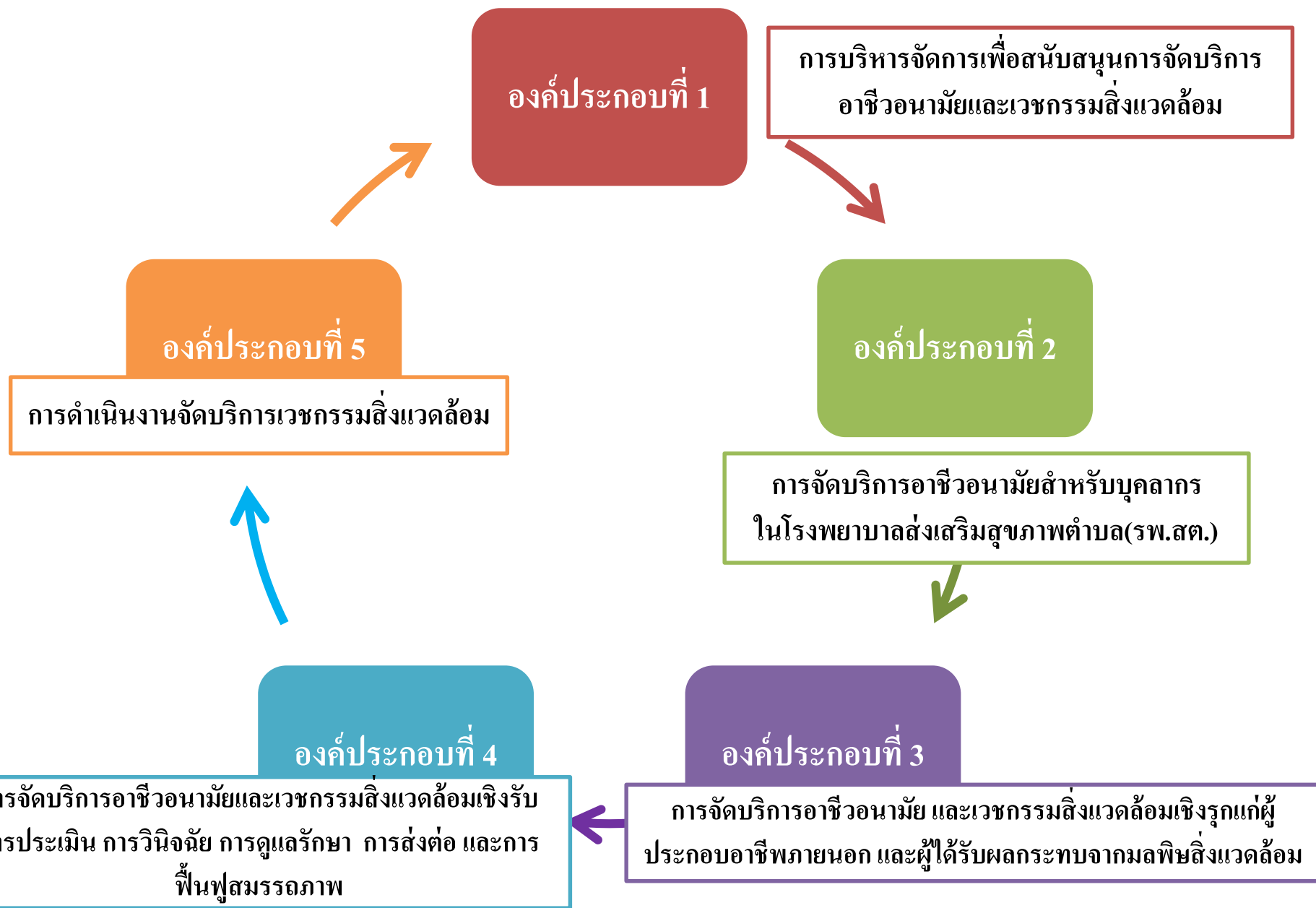
มาตรา 3 พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับ แก่

- (1) ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น
- (2) กิจการอื่นทั้งหมดหรือแต่บางส่วนตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และกิจการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง จัดให้มีมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานในหน่วยงานของตนไม่ต่ำกว่ามาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรฐานการจัดบริการอาชีวอนามัยและเวชกรรมสิ่งแวดล้อม

การจัดระดับมาตรฐานสำหรับรพ.สต # 25 ข้อ

(รวมเกณฑ์ อช.+สวส+ คลินิกสุขภาพเกษตรกร)

องค์ประกอบที่	เริ่มต้น	ดี	ดีมาก	ดีเด่น
องค์ประกอบที่ 1	50%	50%	50%	50%
องค์ประกอบที่ 2		50%	50%	50%
องค์ประกอบที่ 3	50%	50%	50%	50%
องค์ประกอบที่ 4			50%	50%
องค์ประกอบที่ 5				50%

แผนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

- มีนโยบาย/พันธกิจ ทางด้านอาชีวอนามัย และเวชศาสตร์ สิ่งแวดล้อม การประสาน เครือข่ายการดำเนินงาน
- การจัดบริการอาชีวอนามัยสำหรับบุคลากร รพ.
- ดำรวจข้อมูลทางด้านอาชีวอนามัยในพื้นที่ โดยเฉพาะกลุ่มแรงงานนอกระบบ
- ร่วมเป็นทีมในการสอบสวนโรค และอุบัติภัยฉุกเฉินจากการ ทำงาน
- คัดกรอง วินิจฉัยโรคและการบาดเจ็บจากการทำงานอย่างง่าย
- บันทึก/จัดเก็บข้อมูลโรค และการบาดเจ็บจากการทำงาน
- มีระบบการส่งต่อ เพื่อการรักษา และวินิจฉัยโรคจากการทำงาน
- ติดตามเยี่ยมผู้ป่วย หรือเยี่ยมสถานที่ทำงานเพื่อให้บริการ คำแนะนำแก่ผู้ที่มีปัญหา สุขภาพจากการทำงาน

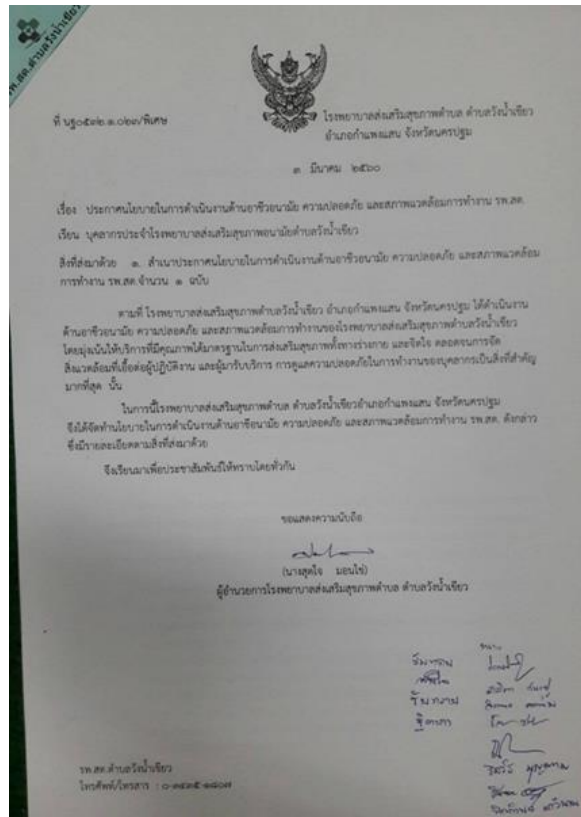
25 ข้อ

แผนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

องค์ประกอบที่ 1 การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุน การจัดบริการอาชีวอนามัยและเวชกรรมสิ่งแวดล้อม

[illegible]

ที่มารูปภาพประกอบ : รพ.สต.ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

แผนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

ข้อ 2 การจัดทำแผนงานด้านอาชีวอนามัย หรือ เวชศาสตร์ สิ่งแวดล้อม ตามสภาพปัญหาของพื้นที่

โครงการ/แผนงานปฏิบัติการรายปี

โครงการเกษตรปลอดภัย เพื่ออนามัยในชุมชนตำบล
วังน้ำเขียว ปีงบประมาณ 2560

กิจกรรม

พัฒนาศูนย์สุขภาพเกษตรกร

ตรวจสอบเคมีตกค้างในเลือด

ดำเนินงาน “หมู่บ้านเกษตรปลอดภัย”

จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ป้ายประชาสัมพันธ์ ธารรงค์ให้ความรู้

ให้ความรู้เรื่องอาชีวอนามัยแก่ อสม. เดือนละ 1 ครั้ง

- การจัดทำแผนงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน
เครือข่ายที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ได้แก่ อบต.
โรงเรียน วัด สสอ. อสม. ผู้นำชุมชน
- จัดทำแผนด้านอาชีวอนามัยหรือ
เวชกรรมสิ่งแวดล้อม ระยะยาว 3-5 ปี

แผนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

ข้อ 3 การทำงานร่วมกับเครือข่ายในพื้นที่ ด้านอาชีวอนามัย หรือ เวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม

โดยมีการดำเนินงานอาชีวอนามัยและเวชกรรม
สิ่งแวดล้อมรูปแบบคณะกรรมการ ต่างๆ เช่น

1. คณะกรรมการระบบสุขภาพตำบล (THS)
2. คณะกรรมการกองทุน สปสช. (กองทุน
ตำบล)
3. คณะกรรมการ คป.สอ.
4. คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับ
อำเภอ (พชอ.)
5. คณะกรรมการพัฒนาตำบล

- ดำเนินกิจกรรมการ
จัดบริการอาชีวอนามัย หรือ
เวชกรรมสิ่งแวดล้อมร่วมกัน
ระหว่างหน่วยงานเครือข่าย
- ร่วมเป็นคณะทำงานกับ
หน่วยงานเครือข่าย
- คณะทำงานมีการดำเนินงาน
ร่วมกันด้านอาชีวอนามัย
หรือ เวชกรรมสิ่งแวดล้อม
อย่างน้อยปีละ 3 กิจกรรม

ข้อ 4 สมรรถนะของบุคลากรผู้รับผิดชอบงานอาชีวอนามัย หรือเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม

- มีผู้รับผิดชอบงานอาชีวอนามัย
- ผู้รับผิดชอบงานได้รับการฝึกอบรมทางด้านอาชีวอนามัย หรือเวชกรรมสิ่งแวดล้อมที่มีระยะเวลาการอบรมอย่างน้อย 3 วันขึ้นไป จากหน่วยงานทางวิชาการ หรือ สถาบันทางการศึกษา (พิจารณาภายในรอบระยะเวลา 5 ปี) หรือ พยาบาลที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการพยาบาลอาชีวอนามัย 60 ชั่วโมง
- ผู้รับผิดชอบหลักจบการศึกษาปริญญาตรีทางอาชีวอนามัย หรือ อนามัยสิ่งแวดล้อม

ที่มารูปภาพประกอบ: 1. โรงพยาบาลศรีประจันต์

2. รพ.สต.ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอกำแพงแสนจังหวัดนครปฐม

การมอบหมายงาน	
กลุ่มสมรรถนะที่มอบหมายและบริหารตามคู่มือปฏิบัติงาน ปีงบประมาณ ๒๕๕๘	
ผู้รับผิดชอบงาน	ผู้รับผิดชอบงานรอง
๑. นายประจักษ์ ศรีจันทร์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ ๑.๑ หัวหน้ากลุ่มงาน ๑.๒ งานแผนงาน น.โศภณ กุศลศาสตร์ พยาบาล ๑.๓ งานควบคุมโรคติดต่อ ๑.๔ งานผู้สูงอายุ ผู้พิการ ๑.๕ รพ.สต.บึงหว้า ประจำปี ๒๕๕๘	๑.๑ นางพรพรรณ เมฆสุคันธ์ ๑.๒ นางพรพรรณ เมฆสุคันธ์ ๑.๓ น.ส.พรทิพย์ สุชาติศรีกรรณ ๑.๔ น.ส.ปิยนันท์ พงสน
๒. นางพรพรรณ เมฆสุคันธ์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ ๒.๑.๑ โรงเรือนพืชมาน ๒.๑.๒ คลินิกทันตกรรม ๒.๑.๓ เภสัชกรรม ๒.๑.๔ รพ.สต.บึงหว้า ประจำปี ๒๕๕๘ (ผู้เขียน: ป.ประจักษ์)	๒.๑.๑ น.ส.ศ. อัมพรศิริกัญญาวิวัฒน์ ๒.๑.๒ น.ส.ศ. อัมพรศิริกัญญาวิวัฒน์ ๒.๑.๓ น.ส.ศ. อัมพรศิริกัญญาวิวัฒน์
๓. นายประจักษ์ พงสน พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ ๓.๑ คลินิกทันตกรรม ๓.๒ งานควบคุมโรคติดต่อ IRTM ๓.๓ งานสุขภาพจิตและเวชศาสตร์ ๓.๔ งานอนามัยโรงเรียน ๓.๕ งานอนามัยโรงเรียน ๓.๖ รพ.สต.บึงหว้า ประจำปี ๒๕๕๘	๓.๑ นางพรพรรณ เมฆสุคันธ์ ๓.๒ นางพรพรรณ เมฆสุคันธ์ ๓.๓ น.ส.ศ. อัมพรศิริกัญญาวิวัฒน์ ๓.๔ น.ส.ศ. อัมพรศิริกัญญาวิวัฒน์
๔. นายประจักษ์ พงสน พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ ๔.๑ งานสุขภาพจิตและเวชศาสตร์ ๔.๒ งานสุขภาพจิตและเวชศาสตร์ ๔.๓ งานสุขภาพจิตและเวชศาสตร์ ๔.๔ งานสุขภาพจิตและเวชศาสตร์ ๔.๕ รพ.สต.บึงหว้า ประจำปี ๒๕๕๘	๔.๑ นางพรพรรณ เมฆสุคันธ์ ๔.๒ นางพรพรรณ เมฆสุคันธ์ ๔.๓ น.ส.ศ. อัมพรศิริกัญญาวิวัฒน์ ๔.๔ น.ส.ศ. อัมพรศิริกัญญาวิวัฒน์
๕. นายประจักษ์ พงสน พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ ๕.๑ งานสุขภาพจิตและเวชศาสตร์ ๕.๒ งานสุขภาพจิตและเวชศาสตร์ ๕.๓ งานสุขภาพจิตและเวชศาสตร์ ๕.๔ งานสุขภาพจิตและเวชศาสตร์ ๕.๕ รพ.สต.บึงหว้า ประจำปี ๒๕๕๘	๕.๑ นางพรพรรณ เมฆสุคันธ์ ๕.๒ นางพรพรรณ เมฆสุคันธ์ ๕.๓ น.ส.ศ. อัมพรศิริกัญญาวิวัฒน์ ๕.๔ น.ส.ศ. อัมพรศิริกัญญาวิวัฒน์

แผนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงาน

ข้อ 5 การศึกษาวิจัย/ สร้างนวัตกรรม/สร้างองค์ความรู้/ผลงานวิชาการเพื่อพัฒนางานอาชีวอนามัยหรือ เวชกรรมสิ่งแวดล้อม

- ร่วมศึกษาวิจัย/นวัตกรรม/R to R /สร้างองค์ความรู้/ผลงานวิชาการกับหน่วยงานอื่น (ผู้จัดทำร่วม)
- ศึกษาวิจัย/นวัตกรรม/R to R /สร้างองค์ความรู้/ผลงานวิชาการ โดยหน่วยงานเอง (ผู้จัดทำหลัก)
- เป็นผู้จัดทำหลักที่มีการเผยแพร่ผลงานการศึกษาวิจัย/นวัตกรรม//R to R /สร้างองค์ความรู้/ผลงานวิชาการ โดยนำเสนอในเวทีวิชาการหรือการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับจังหวัดขึ้นไป (ภายในรอบระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา)

ตัวอย่าง รพ.สต.ตำบลวังน้ำเขียว
- ถอดบทเรียนเรื่องเกษตรปลอดสาร - - งานวิจัย เรื่อง การศึกษาความรู้และพฤติกรรมในการป้องกันตนเองของเกษตรกรในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชกับระดับเอ็นไซม์โคลินเอสเตอเรส ของเกษตรกร ตำบลวังน้ำเขียว

องค์ประกอบที่ 2

การจัดบริการอาชีวอนามัยสำหรับบุคลากร ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)

แผนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

ข้อ 6 การเดินสำรวจสถานที่ทำงานเพื่อค้นหาสิ่งคุกคามสุขภาพ และประเมินความเสี่ยงจากการทำงานของบุคลากรใน รพ.สต.

การเดินสำรวจ + ประเมินความเสี่ยงจากการทำงาน RAH 01 (โอกาส X ความรุนแรง)

ดำเนินการประเมินความเสี่ยง ตามแบบฟอร์ม RAH01

สิ่งคุกคามสุขภาพที่พบ	โอกาส	ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	แผนกที่พบความเสี่ยง
1 สารเคมี (เครื่องปั่น)	2	3	6 สูง	ห้องวิชาการ
2 สารเคมี (เครื่องถ่ายเอกสาร)	2	3	6 สูง	ห้องวิชาการ
3 อัคคีภัย / ภัยพิบัติ จากการใช้อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า	2	3	6 สูง	ห้องวิชาการ งานแพทย์แผนไทย
4 กายภาพ/เสียงดัง	2	3	6 สูง	แผนกทันตกรรม ห้องรักษาพยาบาล ห้องวิชาการ ห้องนั่ง
5 กายภาพ/แสงสว่าง	2	2	4 ปานกลาง	อุปกรณ์ แผนกทันตกรรม ห้องแพทย์ แผนไทย
6 สารเคมี (อะมัลกัม)	2	2	4 ปานกลาง	แผนกทันตกรรม
7 สารเคมี (Cidex)	2	2	4 ปานกลาง	ห้องรักษาพยาบาล ห้องนั่งอุปกรณ์ แผนกทันตกรรม ห้องแพทย์แผนไทย
8 ชีวภาพ/บาดทะยัก	1	3	3 ปานกลาง	ห้องนั่งอุปกรณ์
9 อัคคีภัย / ภัยพิบัติ ใช้อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า	1	3	3 ปานกลาง	แผนกทันตกรรม

สื่อสารให้บุคลากรทราบ

1. แจ้งในที่การประชุม
เจ้าหน้าที่ รพ.สต. ทุก
สัปดาห์
2. ทำหนังสือแจ้งเวียน และ
ให้เจ้าหน้าที่เซ็นต์
รับทราบ

แผนโรจจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

ข้อ 7 การจัดการความเสี่ยงจากการทำงานของบุคลากรใน รพ.สต.

- มีแผนหรือโครงการจัดการความเสี่ยงจากการทำงาน
- มีการดำเนินการจัดการความเสี่ยงจากการทำงาน
- สรุปผลการดำเนินงานตามแผนการจัดการความเสี่ยงและมีการประเมิน ติดตามผล

เครื่องถ่ายเอกสาร

ย้ายเครื่องถ่ายเอกสาร

ก่อน

หลัง

เปลี่ยนเก้าอี้ให้เหมาะสม
ในการทำงานกับเครื่องคอมพิวเตอร์

เขตทำความสะอาด

ก่อน

หลัง

5ส อย่างสม่ำเสมอ

ก่อน

หลัง

ปรับท่านั่งทำงานให้เหมาะสม

ก่อน

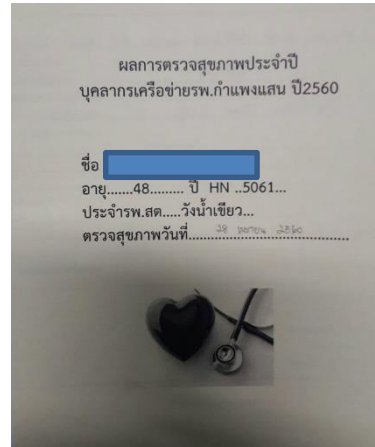
หลัง

ใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

ข้อ 8 การตรวจสุขภาพบุคลากรของ รพ.สต.

- บุคลากรได้รับการตรวจสุขภาพทั่วไป หรือตรวจสุขภาพตามปัจจัยเสี่ยงจากการทำงาน
- บุคลากรกลุ่มเสี่ยงหรือป่วยได้รับการดูแลสุขภาพ
- มีการจัดทำรายงานสถานการณ์สุขภาพของบุคลากรพร้อมแนวทางการควบคุมป้องกันความเสี่ยง/โรคจากการทำงาน

การตรวจสุขภาพตามความเสี่ยง	ปกติ	เฝ้าระวัง	ผิดปกติ	รวม
สมรรถภาพปอด	11	0	1	12
สมรรถภาพการมองเห็น	5	0	7	12
สมรรถภาพการได้ยิน	2	9	1	12

แผนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

ข้อ 9 การได้รับภูมิคุ้มกันโรคตามความเสี่ยงของบุคลากร

- การกำหนดกลุ่มเสี่ยงตามชนิดของวัคซีนที่ควรได้รับ
- บุคลากรกลุ่มเสี่ยงทุกคนได้รับภูมิคุ้มกันตามที่กำหนดอย่างน้อย 1 ชนิด
- บุคลากรกลุ่มเสี่ยงทุกคนได้รับภูมิคุ้มกันตามที่กำหนดอย่างน้อย 2 ชนิด

รายการ ภูมิคุ้มกันโรค	จำนวน (คน)		ความครอบคลุม
	บุคลากรทั้งหมด	บุคลากรที่ได้รับวัคซีน	
คอตีบ บาดทะยัก	12	12	100%
ไขหวัดใหญ่	12	12	100%
ไวรัสตับอักเสบบี	12	0	มีภูมิคุ้มกันต่อไวรัสตับอักเสบบีทุกคน

หมายเหตุ : วัคซีนที่จำเป็น ได้แก่ วัคซีนป้องกันโรคไขหวัดใหญ่ โรคไวรัสตับอักเสบบี โรคหัด หัดเยอรมัน คางทูม โรคอีสุกอีใส

แผนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

ข้อ 10 การจัดทำแนวทางปฏิบัติงาน เพื่อความปลอดภัยในการทำงาน

- มีแนวทางปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัยในการทำงานไม่ครอบคลุมทุกความเสี่ยง
- มีแนวทางปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัยในการทำงานครอบคลุมทุกความเสี่ยง
- ทบทวนปรับปรุงเนื้อหาของคู่มือ/แนวทางปฏิบัติงานอย่างน้อย 1 เรื่อง

องค์ประกอบที่ 3

การจัดบริการอาชีวอนามัย และเวชกรรมสิ่งแวดล้อมเชิงรุก แก่ผู้ประกอบการอาชีพภายนอก และผู้ได้รับผลกระทบจาก มลพิษสิ่งแวดล้อม

แผนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

ข้อ 11 การเดินสำรวจสถานที่ทำงานเพื่อค้นหาสิ่งคุกคามสุขภาพ และ ประเมินความเสี่ยงจากการทำงานของผู้ประกอบการอาชีพในพื้นที่

- มีการเดินสำรวจสถานที่ทำงานและมีการจัดระดับ ความเสี่ยงจากการทำงาน หรือมีการจัดระดับความ เสี่ยงจากการทำงานรายบุคคล
- มีการสื่อสารความความเสี่ยง หรือคืนข้อมูลแก่ สถานประกอบการ หรือผู้ประกอบการอาชีพที่ เกี่ยวข้องได้รับทราบ เพื่อความร่วมมือในการ ดำเนินงานจัดการความเสี่ยง
- สนับสนุน หรือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดการความเสี่ยง พร้อมสรุปรายงาน การจัดการความเสี่ยง

ดำเนินการประเมินความเสี่ยง ตามแบบฟอร์ม RAH01					
สิ่งคุกคามสุขภาพที่พบ	โอกาส	ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	แผนกที่พบความเสี่ยง	
1 สารเคมี (เครื่องปั่น)	2	3	6 สูง	ห้องวิชาการ	
2 สารเคมี (เครื่องฉายเอกสาร)	2	3	6 สูง	ห้องวิชาการ	
3 อัคคีภัย / ไฟฟ้า	2	3	6 สูง	ห้องวิชาการ งานแพทย์แผนไทย	
4 กายภาพ/เสียงดัง	2	3	6 สูง	แผนกทันตกรรม	
5 กายภาพ/แสงสว่าง	2	2	4 ปานกลาง	ห้องรักษาพยาบาล ห้องวิชาการ ห้องนั่ง อุปกรณ์ แผนกทันตกรรม ห้องแพทย์แผนไทย	
6 สารเคมี (อะมัลกัม)	2	2	4 ปานกลาง	แผนกทันตกรรม	
7 สารเคมี (Cidex)	2	2	4 ปานกลาง	ห้องรักษาพยาบาล ห้องนั่งอุปกรณ์ แผนกทันตกรรม ห้องแพทย์แผนไทย	
8 ชีวภาพ/บาดทะยัก	1	3	3 ปานกลาง	ห้องนั่งอุปกรณ์	
9 อัคคีภัย / ไฟฟ้า	1	3	3 ปานกลาง	แผนกทันตกรรม	

แผนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

ข้อ 12 การจัดบริการตรวจสุขภาพแก่ผู้ประกอบอาชีพในชุมชน

แผนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

ข้อ 12 การจัดบริการตรวจสุขภาพแก่ผู้ประกอบการอาชีพในชุมชน

วิเคราะห์และสรุปสถานการณ์สุขภาพของผู้ประกอบการอาชีพ

ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอกำแพงแสน มีประชากรทั้งหมด 4,807 คน ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม จำนวน 1,070 คน คิดเป็นร้อยละ 22.26 และส่วนใหญ่รับจ้างเก็บผักและปลูกผัก คิดเป็นร้อยละ 39.72 รองลงมาทำสวน ดอกมะลิ ดาวเรือง และปลูกผลไม้ ร้อยละ 32.89 จากการเฝ้าระวังสุขภาพของเกษตรกร ปี พ.ศ. 2558 – 2560 พบว่าเกษตรกรมีระดับโคตินีนเอสเตอเรสอยู่ในระดับมีความเสี่ยงและไม่ปลอดภัยมีแนวโน้มสูงขึ้น ปี พ.ศ. 2558 เกษตรกรมีระดับโคตินีนเอสเตอเรสอยู่ในระดับมีความเสี่ยงและไม่ปลอดภัย ร้อยละ 61.24 และ ปีพ.ศ. 2560 ร้อยละ 82.05 และข้อมูลจาก HDC ปี 2559-2560 อัตราป่วยด้วย พืชสารกำจัดศัตรูพืชตามรหัสโรคกลุ่ม T60.0 – T60.9 คิดเป็นอัตราป่วย 14.34 , 14.37 ต่อแสนประชากร ตามลำดับ

ข้อ 13 การให้ความรู้/คำปรึกษาทางวิชาการด้านอาชีวอนามัย หรือ เวชกรรมสิ่งแวดล้อมแก่ผู้ประกอบการอาชีพ/นายจ้าง หรือเครือข่ายอื่นๆ เช่น อสม.

- มีการให้ความรู้/คำปรึกษาทางวิชาการด้านอาชีวอนามัย หรือเวชกรรมสิ่งแวดล้อมเฉพาะการจัดบริการเชิงรับในรพ.สต. หรือ ออกให้บริการเชิงรุกในชุมชน
- มีการให้ความรู้/คำปรึกษาทางวิชาการด้านอาชีวอนามัย หรือเวชกรรมสิ่งแวดล้อม ทั้งเชิงรุกในชุมชน และ เชิงรับใน รพ.สต.
- มีการให้ความรู้/คำปรึกษาทางวิชาการด้านอาชีวอนามัย หรือเวชกรรมสิ่งแวดล้อมที่มีความโดดเด่น เช่น การมีส่วนร่วมจากกลุ่มเป้าหมาย หรือ เครือข่ายในพื้นที่ การใช้ช่องทาง หรือ เทคโนโลยีต่างๆในการให้บริการ ฯลฯ

แผนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

ข้อ 14 การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านอาชีวอนามัย หรือ ข้อมูลพื้นฐานด้านเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อมในพื้นที่

ข้อมูลพื้นฐาน

- บุคลากรใน รพ.จำนวน เพศ อายุ แผนก ผลการตรวจสุขภาพทั่วไป ตามความเสี่ยง การให้วัคซีน ผลการประเมินความเสี่ยง
- แรงงานในระบบโรงงานอุตสาหกรรม (อ้างอิงรหัสและประเภทโรงงานตาม กระทรวง อุตสาหกรรม 107ประเภท)
- แรงงานนอกระบบ วิสาหกิจชุมชน ข้อมูลทุติยภูมิ แหล่งข้อมูล กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวง เกษตรและสหกรณ์ หรือจากการสำรวจ

ข้อ 14 การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านอาชีวอนามัย หรือ ข้อมูลพื้นฐานด้านเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อมในพื้นที่

ลำดับ	ประเภทกิจการ	จำนวน (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (คน)
การผลิตสินค้า			
1	การผลิตพืช		
2	การผลิตปศุสัตว์		
3	การผลิตประมง		
4	การแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร		
5	ผลิตภัณฑ์ผ้าทอ/เสื้อผ้า		
6	เครื่องจักสาน		
7	ดอกไม้ประดิษฐ์		
8	เครื่องจักรกล		
9	ของชำร่วย / ของที่ระลึก		
10	ผลิตภัณฑ์สมุนไพร		
11	เครื่องดื่ม		
12	เครื่องประดับ/อัญมณี		
13	เครื่องมือ/เฟอร์นิเจอร์		
14	เครื่องหนัง		
15	การผลิตปัจจัยการผลิต		
16	เครื่องปั้น		
17	สิ่งประดิษฐ์จากโลหะ		
18	การผลิตสินค้าอื่นๆ		
การให้บริการ			
1	ร้านค้าชุมชน		
2	ออมทรัพย์ชุมชน		
3	ท่องเที่ยว		
4	สุขภาพ		
5	ซ่อมเครื่องจักรกล		
6	บริการอื่นๆ		

แรงงานนอกระบบ
วิสาหกิจชุมชน

สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

ที่มา: กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

Bureau of Occupational and Environmental Diseases

ข้อ 14 การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านอาชีวอนามัย หรือ ข้อมูลพื้นฐานด้านเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อมในพื้นที่

แบบสำรวจผู้ประกอบการอาชีพ / แรงงานนอกระบบในชุมชน
บ้าน..... หมู่..... ตำบลยางคำ อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น

ลำดับ	ชื่อ สกุล	บ้านเลขที่	กิจกรรม (ขีดเครื่องหมาย /)							
			เย็บผ้า	ทอผ้า	หัตถกรรม	ก่อสร้าง	ช่างเหล็ก	ช่างซ่อม	บริการฯ	อื่น (ระบุ)

ลงชื่อ.....ผู้สำรวจ

ข้อ 14 การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านอาชีวอนามัย หรือ ข้อมูลพื้นฐานด้านเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อมในพื้นที่

ข้อมูลประชากร อายุ 15 ปีขึ้นไป ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม จำแนกรายหมู่บ้าน ปี 2558							
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแร่ อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร							
หมู่ที่	หลังคา	ปชก. 15 ปี	อาชีพเกษตรกรรม (A)		อาชีพอื่นๆ (B)		สัดส่วน
	เรือน	ขึ้นไป	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	หลังคาเรือน : เกษตรกร
1	158	383	188	49.09	195	50.91	1: 1.19
2	191	527	283	53.70	244	46.30	1: 1.48
4	251	636	355	55.82	281	44.18	1: 1.41
5	82	186	121	65.05	65	34.95	1: 1.48
10	173	398	225	56.53	173	43.47	1: 1.30
11	121	342	172	50.29	170	49.71	1: 1.42
12	135	463	305	65.87	158	34.13	1: 2.26
13	81	172	67	38.95	105	61.05	1: 0.83
14	141	348	173	49.71	175	50.29	1: 1.23
รวม	1,333	3,455	1,889	54.67	1,566	45.33	1: 1.42

ที่มา : ระบบฐานข้อมูล JHCIS วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2558

ที่มา: รพ.สต แร่ จ. สกลนคร

แผนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

ข้อ 14 การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านอาชีพนามัย หรือ ข้อมูลพื้นฐานด้านเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อมในพื้นที่

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ทำไร่ (อ้อย, ข้าวโพด, ฯลฯ)	๑๖๓	๑๕.๒๔
ทำนา	๑๐๐	๙.๓๕
ทำสวน (มะลิ, ดาเวียง, ผลไม้)	๓๕๒	๓๒.๘๙
รับจ้าง (ปลูกผัก, เก็บผัก)	๔๒๕	๓๙.๗๒
รับจ้าง (ฉีดยาผัก, ผลไม้, ข้าว)	๓๐	๒.๘๐
รวม	๑,๐๗๐	๑๐๐

ที่มา: รพ.สต.ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

แผนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

ข้อ 15 การเฝ้าระวังโรคจากการทำงาน หรือ โรคจากสิ่งแวดล้อม ตามสภาพปัญหาของพื้นที่

- มีสถานการณ์โรคจากการทำงาน หรือโรคจากสิ่งแวดล้อมที่เป็นปัญหาสำคัญในพื้นที่
- มีโครงการเฝ้าระวังโรคจากการทำงาน หรือโรคจากสิ่งแวดล้อมที่เป็นปัญหาสำคัญในพื้นที่ (เหมือนข้อ 2)
- มีรายงานการเฝ้าระวังโรค หรือ โรคจากสิ่งแวดล้อม เผยแพร่ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (เหมือนข้อ 12)

การเฝ้าระวังสุขภาพกลุ่มอาชีพเกษตรกร

ปีงบประมาณ/ผลการตรวจ	ไม่ปลอดภัย	มีความเสี่ยง	ปลอดภัย	ปกติ
ปีงบประมาณ2558	27.31	44.88	18.04	8.29
ปีงบประมาณ2559	20.41	40.83	27.22	11.54
ปีงบประมาณ2560	51.07	30.98	15.03	2.91

ปีงบประมาณ	จำนวนผู้ป่วยโรคและอุบัติเหตุจากการประกอบจากการทำงาน				
	กระดูกและกล้ามเนื้อ	ผิวหนังสัมผัส	พิษจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	อุบัติเหตุจากการทำงาน	อื่นๆ
2557	0	0	0	0	0
2558	1	11	2	0	0
2559	59	257	1	1	0
2560	92	319	1	0	0
รวม	152	587	4	1	0

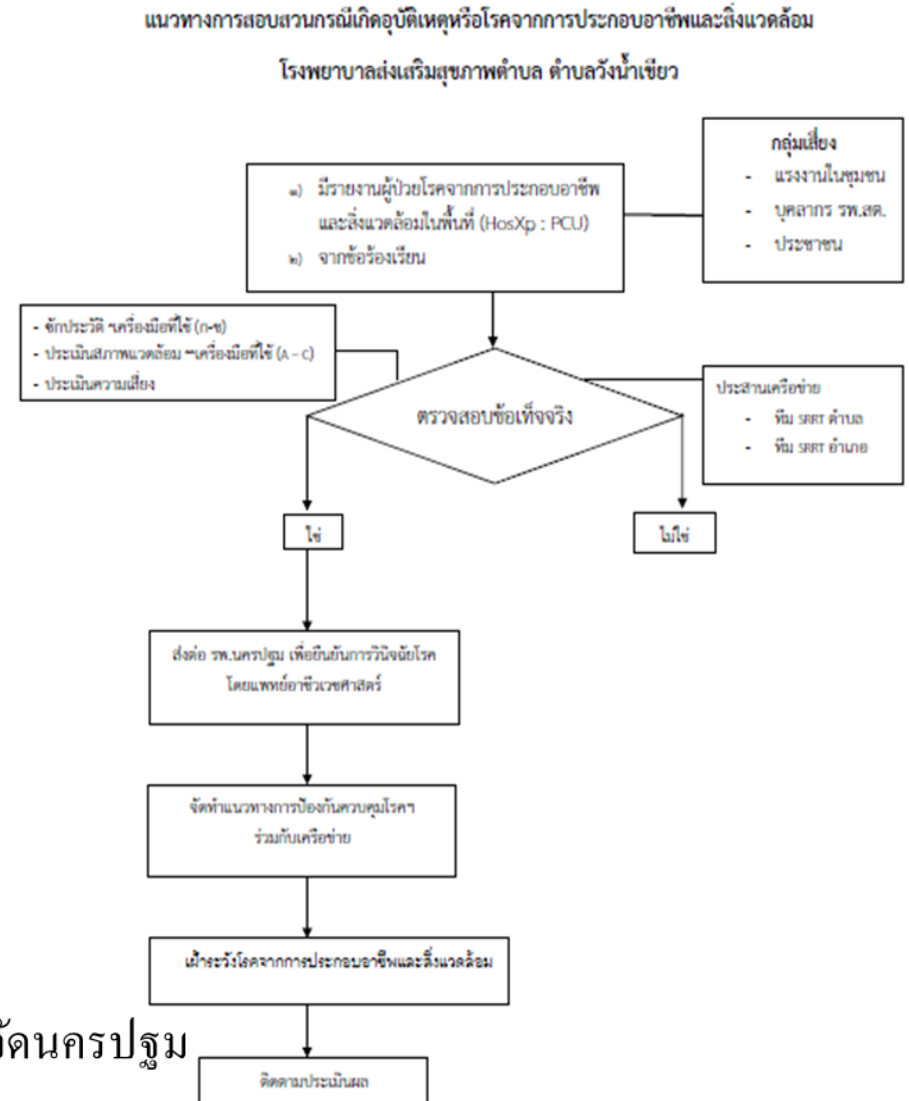
ที่มา: รพ.สต.ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

แผนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

ข้อ 16 การสอบสวนโรค/อุบัติเหตุจากการทำงาน หรือโรคจากสิ่งแวดล้อม

- มีแนวทางการสอบสวนโรค/อุบัติเหตุจากการทำงานจากการทำงาน หรือ โรคจากสิ่งแวดล้อม กรณีพบบ่ออยู่ในพื้นที่
- ร่วมเป็นทีมสอบสวนโรค/อุบัติเหตุจากการทำงาน หรือ โรคจากสิ่งแวดล้อม
- ดำเนินการสอบสวนโรค/อุบัติเหตุจากการทำงาน หรือโรคจากสิ่งแวดล้อม พร้อมจัดทำรายงานการสอบสวน

ที่มา: รพ.สต.ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

แผนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

ข้อ 16 การสอบสวนโรค/อุบัติเหตุจากการทำงาน หรือโรคจากสิ่งแวดล้อม

ตัวอย่าง รพ.สต.ตำบลวังน้ำเขียว จังหวัดนครปฐม

สอบสวนโรคและอุบัติเหตุจากการทำงาน 3 ราย

- Case 1 โดนหัวน็อตเครื่องตีน้ำให้ออกซิเจนกึ่งหมุนหนีบกระดูกขาขวาหักมีแผลฉีกขาด
- Case 2 โดนเครื่องจักรปั่นสับหญ้าหนีบนิ้วชี้และนิ้วกลางซ้าย
- Case 3 สอบสวนโรคประสาทรูเลียมจากการทำงานของบุคลากร รพ.สต.
- จัดทำรายงานการสอบสวน

ที่มา: รพ.สต.ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

แผนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

องค์ประกอบที่ 4

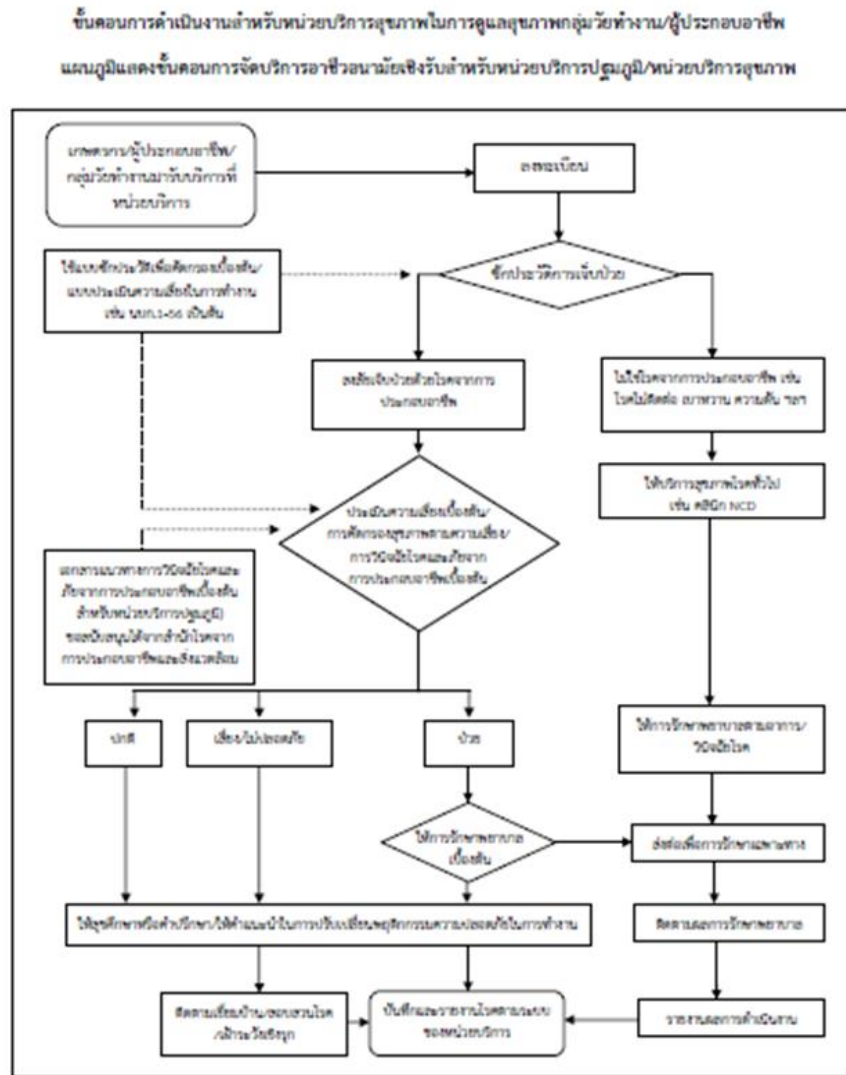
การจัดบริการอาชีวอนามัยและเวชกรรมสิ่งแวดล้อม
เชิงรับ การประเมิน การวินิจฉัย การดูแลรักษา
การส่งต่อ และการฟื้นฟูสมรรถภาพ

ข้อ 17 การพัฒนาการเข้าถึงบริการอาชีวอนามัยหรือเวชกรรมสิ่งแวดล้อม

- มีการจัดทำแนวทางการเข้ารับบริการ
- มีการประชาสัมพันธ์เชิงรุก แก่กลุ่มเป้าหมาย
- มีการประชาสัมพันธ์เชิงรุก และเชิงรับแก่กลุ่มเป้าหมาย อย่างน้อย 2 ช่องทาง

ที่มา: รพ.สต.ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

ข้อ 17 การพัฒนาการเข้าถึงบริการอาชีวอนามัยหรือเวชกรรมสิ่งแวดล้อม

- มีการจัดทำแนวทางการเข้ารับบริการ
- มีการประชาสัมพันธ์เชิงรุกแก่กลุ่มเป้าหมาย
- มีการประชาสัมพันธ์เชิงรุกและเชิงรับแก่กลุ่มเป้าหมายอย่างน้อย 2 ช่องทาง

ติดบอร์ดในชุมชน และอบต.

ที่มา: รพ.สต.ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

แผนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

ข้อ 18 การคัดกรอง การตรวจวินิจฉัย รักษาอาการ/การบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน หรือ ผลกระทบทางสุขภาพที่เกิดจากมลพิษสิ่งแวดล้อม

- มีการซักประวัติการทำงาน ตรวจ วินิจฉัย รักษา การบาดเจ็บจากการทำงาน
- มีการซักประวัติการทำงาน ตรวจ วินิจฉัย รักษาอาการของโรคและการบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน หรือ ผลกระทบทางสุขภาพที่เกิดจากมลพิษสิ่งแวดล้อม
- มีการบันทึกข้อมูลโรคและการบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน หรือ ผลกระทบทางสุขภาพที่เกิดจากมลพิษสิ่งแวดล้อมตามระบบ ICD-10

1. การป่วยครั้งนี้เป็นโรคที่เกิดหรือเกี่ยวข้องจากงานหรือ
☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่

2. มีเพื่อนร่วมงานป่วยด้วยอาการเดียวกันนี้หรือไม่
☐ มี ☐ ไม่มี

โรคจากการประกอบอาชีพ

1.อาชีพที่ทำ :

2.ประเภทของมลพิษ:

3.ระยะเวลาที่ทำงาน:

4.กิจกรรมที่ทำขณะป่วย:

5.อาการที่ทำให้ป่วย:

6.สาเหตุที่ทำให้ป่วย:

ใช่ ☐ ไม่ใช่ ☐

ข้อ 18 การคัดกรอง การตรวจวินิจฉัย รักษาอาการ/การบาดเจ็บที่เกี่ยวข้อง กับการทำงาน หรือ ผลกระทบทางสุขภาพที่เกิดจากมลพิษสิ่งแวดล้อม

แบบซักประวัติคัดกรองโรค
วันที่ 13 มิ.ย. 2560 ชื่อ [REDACTED] สกต. [REDACTED] อายุ 47 (ปี)
บ้านเลขที่ 9 หมู่ 1 ตำบล ลำบัวเขียว อำเภอ กำแพงแสน จังหวัด นครปฐม
น้ำหนัก 60.5 ก.ก. ส่วนสูง 165 ซม. รอบเอว 78 ซม.
BP(1) 121/82 mmHg BP(2) 120/80 mmHg
อาการ อ่อนเพลีย อัมพาต ซึมเศร้า วิตกกังวล การรักษา รับประทาน (สมุนไพร) 1x3 ชาม ชาสมุนไพรดื่ม
(ชาชาแมลง) จำนวน 10 ชาม

คำถามคัดกรองโรคจากการทำงาน

- 1) การเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บครั้งนี้เกี่ยวข้องกับการทำงาน ☒ ใช่ () ไม่ใช่
- 2) มีเพื่อนร่วมงานมีอาการเจ็บป่วยที่คล้ายกัน () ใช่ ☒ ไม่ใช่

คำถามคัดกรองโรคจากสิ่งแวดล้อม

บ้านของท่านอยู่ใกล้แหล่งมลพิษ เช่น น้ำเสีย ขยะ โรงงาน ได้รับกลิ่นเหม็น หรือฝุ่นละออง () ใช่ ☒ ไม่ใช่

☒ y96 โรคจากการทำงาน

() y97 โรคจากสิ่งแวดล้อม

ลงชื่อ [REDACTED] ผู้รับบริการ

ลงชื่อ จิตดา อารักษ์ฤทธิ์ ผู้ให้บริการ

ที่มา: รพ.สต.ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

แผนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

ข้อ 18 การคัดกรอง การตรวจวินิจฉัย รักษาอาการ/การบาดเจ็บที่เกี่ยวข้อง กับการทำงาน หรือ ผลกระทบทางสุขภาพที่เกิดจากมลพิษสิ่งแวดล้อม

**แนวคำถามสำหรับ
ซักประวัติคัดกรอง
โรคจากการทำงาน**

ใช้ใบแนวกถามสำหรับ

1. **เจ้าหน้าที่สาธารณสุข** กรณีผู้ประกอบอาชีพมารับบริการ
ที่หน่วยบริการ
2. **ผู้ประกอบอาชีพ** ให้ลองตอบคำถามเพื่อประเมินตนเอง
ว่าการเจ็บป่วยของตนเองนั้นเกี่ยวข้องกับการทำงานหรือไม่
อีกคำถาม มีดังนี้

1 ท่านคิดว่าอาการเจ็บป่วยของท่าน
เกี่ยวข้องกับการทำงานหรือไม่

2 มีความแตกต่างของอาการเมื่อ
ขณะทำงานและขณะอยู่บ้าน
หรือไม่

3 เพื่อนร่วมงานของท่าน
มีอาการที่คล้ายๆ กันหรือไม่

4 อาการของท่านเป็นมากขึ้น
เวลาทำงานหรือไม่

ถ้าตอบว่า **ใช่** 1 ข้อจาก 4 ข้อ
ให้สงสัยว่าการเจ็บป่วยนั้น
น่าจะมีสาเหตุจากการทำงาน

สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
<http://envocc.ddc.moph.go.th>

1422

1. การป่วยครั้งนี้เป็นโรคที่เกิดหรือเกี่ยวข้องกับงานหรือไม่
☒ ใช่ ☐ ไม่ใช่

2. มีเพื่อนร่วมงานป่วยด้วยอาการเดียวกันหรือไม่
☐ มี ☒ ไม่มี

โรคจากการประกอบอาชีพ

1.อาชีพที่ทำ : รับจ้างเย็บผ้า (ท.ต.ต.ว)

2.ประเภทของผลผลิต : ท.ต.ต.ว

3.ระยะเวลาที่ทำงาน : 2 วัน

4.อาการที่ทำงานป่วย : จ็บ เจ็บมือ นิ้วมือชา

5.อาการที่ทำให้ป่วย : - ปวดมือ

6.สาเหตุที่ทำให้ป่วย : - ท

☒ ใช่ ☐ ไม่ใช่

2. ทางสาธารณสุข อื่นถึง

การบันทึกข้อมูล

บันทึกข้บริการ(ต่อเนื่อง): ประชุมฯ บ้านท่ากว๊าง หมู่ที่ 05,๑๐.(06054) ค.ประชุมฯ อ.เมืองปาน จ.พะเยา [ผู้ใช้โปรแกรม : ศุภกฤษณ์]

คลิก เพื่อแสดงรูป...	วันที่รับบริการ: 16 เม.ย. 2555 12:09:36	Now: 12:09:56 HN: 3684 ลำดับที่: 111299	Finger Scan
	สำหรับชื่อ-สกุล: นางสมศรี นามนาม	ประวัติ OPP	ประวัติ บริการอื่น
	วันเกิด: 5 พ.ค. 2512 อายุ(ปี-ส-ว): 42-11-11	Blood Test	บริการอื่นนอกห้องรับ...
	เลขที่บัตร ปชช.: 3-5012-00429-91-5 ชื่อที่อยู่:	โรคเรื้อรัง	OPD CARD

ประวัติบริการจาก Provis Server
กำหนด เวลาการให้บริการ(ใน) นอกเวลา...
☐ ในเวลา ☐ นอกเวลา ☒ เวลาไม่คงจ

ข้อมูลเบื้องต้น | วิจัยนิเวศ-ถ่ายทอดเวชภัณฑ์ | ตรวจครรภ์ | คลอด | ดูแลแม่หลังคลอด | หลังคลอดทารก | โด๊ปยาการ & วิตามิน | วางแผนครอบครัว | ตรวจมะเร็ง & บริการอื่น

ประวัติ ชื่อ: ประจักษ์ สมยศ รณ. ชัย รพ. หลัก: อำเภอ, โรงพยาบาล เลขที่บัตร: 3501200429915 ตรวจสิทธิ์จากฐาน สปสช. เวลาให้บริการ: 1-ในเวลาสายกลาง ประเภทผู้ให้บริการ: 1-ใน Cup	อาการทั่วไป: GA: ปวดกล้ามเนื้อบริเวณสะโพกกับขา มา 1 วัน หกล้มในวันก่อนจะตัวโรงพยาบาลมา ไม่มีอาการปวด ผลการตรวจ: BP 2: ความดัน 1: 104 / 74 ปกติ Hb:- สส:- 67.0 160.0 BMI: 26.1: น้ำหนักเกินเกณฑ์ อุณหภูมิ: 36.0 อัตราหัวใจ: 84 : 24 เลือด-สีน้ำตาล(ชม.): 92.0 107.0 แปล: ดีเยี่ยม(ง.) บันทึกผล ChronicFU
--	--

การให้สุขศึกษา: การแจ้งการนัด / คำแนะนำในการดูแลสุขภาพกล้ามเนื้อ

วินิจฉัยเพิ่มเติม | **แนะนำผลิตภัณฑ์** | บริการใน หรือนอกสถานบริการ: 1-ในสถานบริการ

ประวัติการรับบริการ :->->-> (คลิกเพื่อดูสำเนา เป็นทั้ง(ด้านล่างซ้าย) หากมีประวัติรับบริการ แก้ไขแล้วส่งไปขอผล)

วันที่รับบริการ	อาการเบื้องต้น	ผลการตรวจ	ความดัน	ชีพจร(กก.)	ส่วนสูง(ซม.)	ผู้ให้บริการ
16 เม.ย. 2555	ปวดกล้ามเนื้อบริเวณสะโพกกับขา มา 1 วัน หกล้มในวันก่อน...	อาการทั่วไป: ปวด...	104/74	67.0	160.0	ทนายธรรม ...
19 มี.ค. 2555			117/79	71.0	160.0	ณรงค์ จอมจันทร์
26 ก.ค. 2554	หวัด น้ำมูกใส ไอแห้งมา 1 วัน	คอสด คอแข็งคอดี	115/73	70.0	160.0	ทนายธรรม ...
21 ก.ค. 2554	สันหลังแอ่นลงผิดปกติ	เจ็บหน้าอก	112/90	70.0	160.0	ศุภกฤษณ์ เสือทะ
8 ต.ค. 2553	ขอรับบริการทำรึรักษาเส้นประสาท ต่อมน้ำเหลืองข้างกกหู...	คอเย็น+2	102/71	71.0	160.0	ทนายธรรม ...
14 พ.ค. 2553	ไอ เสมอ เหน็ดมา 3 วัน		107/83	70.0	160.0	ณรงค์ อุมาพร ...

ประวัติการนัด และการรับยา - เวชชีวะ

บันทึก | แก้ไข | ค้นหา | ส่งเอกสาร | กำหนด | ตั้งวันนัด | **ยกเลิกนัด** | **กำหนดนัด** | ใบสั่งยา | ใบรับรองแพทย์ | ใบยินยอม | **ลบ** | **ลบ**

**ข้อ 18 การคัดกรอง การตรวจวินิจฉัย รักษาอาการ/การบาดเจ็บที่เกี่ยวข้อง
กับการทำงาน หรือ ผลกระทบทางสุขภาพที่เกิดจากมลพิษสิ่งแวดล้อม**

[illegible]

ข้อ 18 การคัดกรอง การตรวจวินิจฉัย รักษาอาการ/การบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน หรือ ผลกระทบทางสุขภาพที่เกิดจากมลพิษสิ่งแวดล้อม

สรุปข้อมูลการคัดกรอง ตรวจวินิจฉัยและรักษาโรคจากการทำงาน

ปีงบประมาณ 2557 - 2560

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวังน้ำเขียว อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

ปีงบประมาณ	จำนวนผู้มารับบริการ ตรวจคัดกรองโรค / วินิจฉัย / รักษา และลงรหัสตามระบบ ICD 10 โรคจากการจากการทำงาน (คน)				
	กระดูกและกล้ามเนื้อ	ผิวหนังสัมผัส	พิษจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	อุบัติเหตุจากการทำงาน	อื่นๆ
2557	0	0	0	0	0
2558	1	11	2	0	0
2559	59	257	1	1	0
2560	92	319	1	0	0
รวม	152	587	4	1	0

ที่มา: รพ.สต.ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

แผนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

คำถามคัดกรองโรคจากสิ่งแวดล้อม

- 1.ท่านคิดว่าการป่วยของท่านเกี่ยวข้องกับมลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่หรือไม่
- 2.ท่านพักอาศัยใกล้กับ แหล่งก่อมลพิษสิ่งแวดล้อมหรือไม่
- 3.ท่านมีอาการมากขึ้นหรือไม่ เมื่อท่านอยู่บ้าน หรือท กิจกรรมอื่นๆ ใกล้แหล่งมลพิษ สิ่งแวดล้อม
- 4.สมาชิกในครอบครัวหรือเพื่อนบ้าน มีอาการเหมือนท่านหรือไม่

ถ้าตอบว่าใช่ 2 ข้อจาก 4 ข้อให้สงสัยว่าการป่วยนั้นน่าจะมีสาเหตุมาจากมลพิษสิ่งแวดล้อม

ตัวอย่าง มลพิษสิ่งแวดล้อม

- มลพิษทางอากาศ เช่น หมอกควันจากไฟฟ้า ก๊าซที่ปล่อยมาจาก โรงไฟฟ้าชีวมวล โรงไฟฟ้าถ่านหิน ฝุ่นละอองจากโรงโม่หิน ควันจากการจราจรที่หนาแน่น ควันจากการเผาขยะในบ้านเรือนของชุมชน หรือ ควันจากกิจการเผาถ่าน
- โลหะหนัก เช่น ตะกั่ว แคดเมียม แมงกานีส ปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อมจาก การประกอบกิจการเหมืองแร่ บ่อขยะอิเล็กทรอนิกส์ การรื้อยตะกั่วแหวน ในบ้าน เป็นต้น
- แอสเบสตอส (แร่ใยหิน) เช่น การสัมผัสหรืออยู่ใกล้อาคารที่มีการ รื้อถอนกระเบื้องหรือ ฝ้าเพดานที่มีการแตกหัก
- มลพิษจากปัญหาขยะ เช่น กลิ่นจากปัญหาบ่อขยะ การปนเปื้อนใน แหล่งน้ำและดิน
- การปนเปื้อนจากสารเคมีทางการเกษตร เช่น การปนเปื้อนสารเคมีในแหล่งน้ำการสัมผัส สารเคมีจากภาชนะบรรจุที่ทิ้งบริเวณใกล้บ้านพักอาศัย

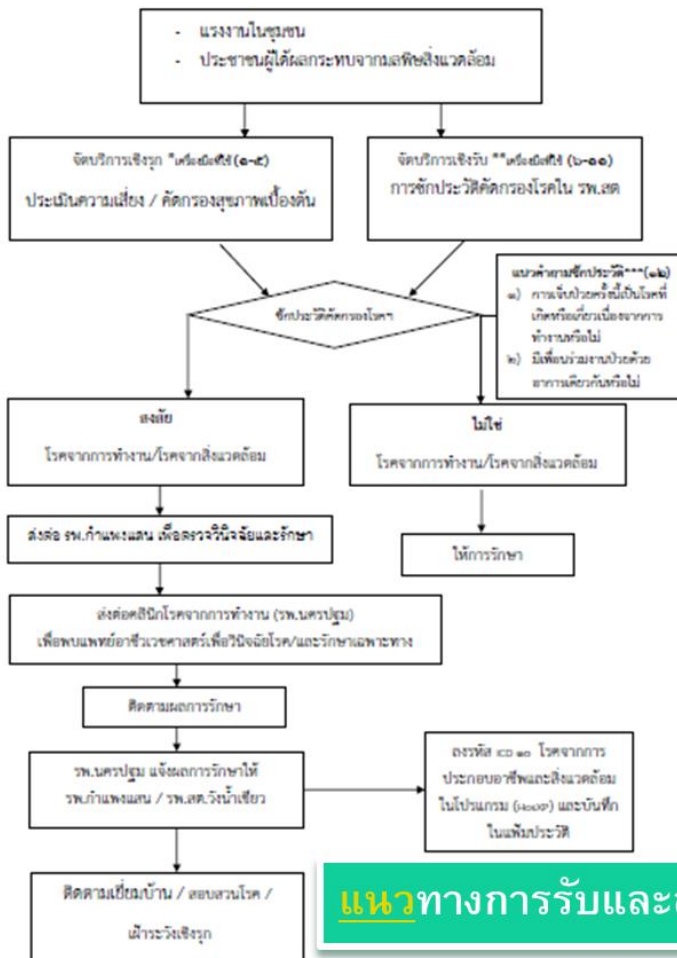
ข้อ 19 การจัดทำแนวทางในการรับ-ส่งต่อ เพื่อยืนยันการวินิจฉัยโรค/การบาดเจ็บ จากการทำงาน หรือโรคจากสิ่งแวดล้อม กรณีซับซ้อนหรือการรักษาเพิ่มเติม

- มีการจัดทำแนวทางการรับ-ส่งต่อโรคจากการทำงาน หรือโรคจากสิ่งแวดล้อมสำคัญในพื้นที่
- มีการประสานกับ CUP หรือคลินิกโรคจากการทำงานของโรงพยาบาล ศูนย์/ทั่วไป/ชุมชน เพื่อตรวจวินิจฉัยและรักษาโรคจากการทำงาน หรือโรคจากสิ่งแวดล้อมตามแนวทางการรับ-ส่งต่อที่กำหนด
- มีการติดตามผลการตรวจ รักษาผู้ป่วยภายหลังการ ส่งต่อไปยัง โรงพยาบาลอื่น ๆ

ข้อ 19 การจัดทำแนวทางในการรับ-ส่งต่อ เพื่อยืนยันการวินิจฉัยโรค/การบาดเจ็บ จากการทำงาน หรือโรคจากสิ่งแวดล้อม กรณีซับซ้อนหรือการรักษาเพิ่มเติม

แนวทางการรับและส่งต่อผู้ป่วยโรคจากการทำงาน/โรคจากสิ่งแวดล้อม รพ.สต.วังน้ำเขียว

แนวทางการรับและส่งต่อ

หนังสือแจ้ง รพ.นครปฐม

ที่ นฐ ๐๕๓๐.๓.๐๒๓/๑๘๔

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ตำบลวังน้ำเขียว
อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ส่งแนวทางการรับและส่งต่อผู้ป่วยโรคที่เกิดจากการทำงาน/โรคจากสิ่งแวดล้อม รพ.สต.วังน้ำเขียว

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลนครปฐม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการรับและส่งต่อผู้ป่วยโรคที่เกิดจากการทำงาน/โรคจากสิ่งแวดล้อม รพ.สต.วังน้ำเขียว
จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวังน้ำเขียว อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ได้ดำเนินงานด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสภาพแวดล้อมการทำงานของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวังน้ำเขียว โดยมุ่งเน้นให้บริการที่มีคุณภาพได้มาตรฐานในการส่งเสริมสุขภาพทั้งทางร่างกาย และจิตใจ ตลอดจนการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้ปฏิบัติงาน และผู้มารับบริการ การดูแลความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรเป็นสิ่งที่สำคัญมากที่สุด นั้น

ในการนี้ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ร่วมกับโรงพยาบาลเครือข่ายกำแพงแสน ได้จัดทำแนวทางการรับและส่งต่อผู้ป่วยโรคที่เกิดจากการทำงาน/โรคจากสิ่งแวดล้อม รพ.สต.วังน้ำเขียวซึ่งมีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสุดใจ มอนใจ)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ตำบลวังน้ำเขียว

ที่มา: รพ.สต.ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

แผนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

ข้อ 19 การจัดทำแนวทางในการรับ-ส่งต่อ เพื่อยืนยันการวินิจฉัยโรค/การบาดเจ็บ จากการทำงาน หรือโรคจากสิ่งแวดล้อม กรณีซับซ้อนหรือการรักษาเพิ่มเติม

ตัวอย่าง หลักเกณฑ์การส่งต่อโรงพยาบาลแม่ข่าย

- ผู้ป่วยที่มีการแพ้พิษสารเคมีกำจัดศัตรูพืชรุนแรง
- ผู้ป่วยที่ได้รับอุบัติเหตุจากการทำงานที่มีอาการรุนแรง
- ผู้ป่วยที่มีผลการตรวจสารเคมีในเลือดอยู่ในระดับที่มีความเสี่ยง / ไม่ปลอดภัย ที่ได้รับรางวัล 10 วัน ผลตรวจเลือดยังคง ระดับเดิม
- ผู้ป่วยสงสัยโรคจากการการทำงานและสิ่งแวดล้อมอื่นๆ เพื่อการวินิจฉัยเพิ่มเติม

ที่มา: สสอ. พังโคน จ. สกลนคร

ข้อ 20 การติดตามและการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยโรค / การบาดเจ็บจากการทำงาน หรือโรคจากสิ่งแวดล้อม

- มีแนวทางการติดตามเยี่ยมผู้ป่วยที่บ้าน หรือสถานประกอบการ/สถานที่ทำงาน
- ติดตามเยี่ยมผู้ป่วยที่บ้านหรือสถานประกอบการ / สถานที่ทำงาน โดยบูรณาการกับงานอื่น ๆ
- จัดบริการหรือประสานการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยโรค/อุบัติเหตุจากการทำงานหรือโรคจากสิ่งแวดล้อม

ที่มา: รพ.สต.ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

แผนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

ข้อ 21 การเข้าถึงการจัดบริการอาชีวอนามัยหรือเวชกรรมสิ่งแวดล้อม ทั้งเชิงรุกและเชิงรับ

- จำนวนผู้รับบริการอาชีวอนามัยและเวชกรรมสิ่งแวดล้อม ลดลง เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ย 3 ปีที่ผ่านมา
- จำนวนผู้รับบริการอาชีวอนามัย และเวชกรรมสิ่งแวดล้อม เท่าเดิม เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ย 3 ปีที่ผ่านมา
- จำนวนผู้รับบริการอาชีวอนามัย และเวชกรรมสิ่งแวดล้อม เพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ย 3 ปีที่ผ่านมา และมีการกำหนดแนวทางการเพิ่มจำนวนผู้รับบริการในปีถัดไป

สรุปจำนวนผู้รับบริการอาชีวอนามัยหรือเวชกรรมสิ่งแวดล้อม (เชิงรุก-เชิงรับ)
ปี 2557 - 2560

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวังน้ำเขียว อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม

ปีงบประมาณ	จำนวนผู้มารับบริการ (คน)				เฉลี่ย 3 ปี	
	อาชีวอนามัย		เวชกรรมสิ่งแวดล้อม			รวม
	เชิงรุก	เชิงรับ	เชิงรุก	เชิงรับ		
2557	105	0	0	0	105	373
2558	250	14	0	0	264	
2559	432	318	0	0	750	
2560	985	424	190	163	1,762	
รวม	1,772	756	190	163		

ที่มา: รพ.สต.ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

แผนโรครากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

องค์ประกอบที่ 5

การดำเนินงานจัดบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม

แผนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

ข้อ 22 การเฝ้าระวังปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพ

- มีการเก็บรวบรวมข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษสิ่งแวดล้อมหรือคาดว่าจะเป็แหล่งกำเนิดมลพิษที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ
- มีการจัดทำรายงานสถานการณ์การเฝ้าระวังด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ
- นำเสนอให้กับหน่วยงาน/คณะทำงานที่เกี่ยวข้องทราบ

แบบฟอร์ม Env-Med

แบบสำรวจข้อมูลสุขภาพและสิ่งแวดล้อม [Environmental Medicine Survey Form : Env-Med]

ส่วนที่ 1 ข้อมูลของผู้กรอกแบบสำรวจ

1. ชื่อหน่วยงาน :	
2. ที่ตั้ง :	
3. ผู้รวบรวมข้อมูล :	ตำแหน่ง :
4. เบอร์สำนักงาน :	โทรศัพท์มือถือ :
5. E-Mail :	โทรสาร :
6. วันที่รวบรวมข้อมูล :	

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

1) ข้อมูลประชากร:

I. ข้อมูลประชากรปี	☐ พ.ศ. 2556	☐ พ.ศ. 2557
II. จำนวนประชากรทั้งหมด	เพศชาย	จำนวน.....คน
	เพศหญิง	จำนวน.....คน
III. ช่วงอายุกลุ่มประชากร	อายุ 1-6 ปี	จำนวน.....คน
	อายุ 7-12 ปี	จำนวน.....คน
	อายุ 13-18 ปี	จำนวน.....คน
	อายุ 19-59 ปี	จำนวน.....คน
	อายุ 60 ปีขึ้นไป	จำนวน.....คน

2) ระบุ 5 อันดับโรคสูงสุดที่ประชาชนเข้ามารับบริการในหน่วยบริการ

- อันดับที่ 1 โรค.....
- อันดับที่ 2 โรค.....
- อันดับที่ 3 โรค.....
- อันดับที่ 4 โรค.....
- อันดับที่ 5 โรค.....

3) อาชีพหลักของประชาชน 5 อันดับแรก :

- อันดับที่ 1 อาชีพ.....
- อันดับที่ 2 อาชีพ.....
- อันดับที่ 3 อาชีพ.....

แผนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

ตัวอย่าง รายงานสถานการณ์การเฝ้าระวังด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ

๓. กรณีมลพิษสิ่งแวดล้อมจากเหมืองแร่ จังหวัดสุพรรณบุรี

ความเป็นมาของความเสี่ยงจากปัญหามลพิษ

อำเภอท่าช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี มีสภาพภูมิประเทศเป็นภูเขาสลับซับซ้อน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขามีสวนป่าไม่สมบูรณ์ สภาพธรรมชาติเป็นหินแกรนิต หินปูน แต่ดินบางส่วนเป็นดินเหนียวปนทรายที่ปนเปื้อนสารเคมีจากเหมืองแร่หินดำมีการ ๓ แห่ง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของหมู่บ้าน ๓, ๕, ๗ ตำบลของอำเภอ ๒ แห่งและ ๑ แห่งในตำบลวังหิน ผลที่ตามมาของการทำเหมืองทำให้เกิดการปนเปื้อนสารพิษในดิน น้ำบาดาล และน้ำใต้ดิน

พ.ศ. ๒๕๒๑ - ๒๕๒๕	เหมืองแร่หินดำเปิดดำเนินการในทันที
พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๔๔	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ศึกษาสถานการณ์การปนเปื้อนสารพิษในแหล่งน้ำธรรมชาติของประเทศไทย พบปริมาณสารพิษในอำเภอท่าช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี
พ.ศ. ๒๕๔๕	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ศึกษาสถานการณ์การปนเปื้อนสารพิษในแหล่งน้ำธรรมชาติของประเทศไทย พบอำเภอท่าช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี เป็น ๑ ใน ๕ จังหวัด - สารพิษปนเปื้อนในน้ำดื่มมีปริมาณสูง แต่ไม่เกินเกณฑ์มาตรฐานของการดื่มน้ำดื่ม
พ.ศ. ๒๕๔๗	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ศึกษาแนวโน้มการปนเปื้อนสารพิษในสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า มีจุดที่มีผลกระทบด้านสุขภาพในบึงสาธารณะ ๓ จุด คือ บึงน้ำดิบ บึงน้ำดิบ
พ.ศ. ๒๕๕๐	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการตั้งศูนย์ประสานงานของหน่วยงานราชการ ๓ หน่วยงานในการเฝ้าระวังมลพิษในสิ่งแวดล้อม ให้ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรีดำเนินการ

ตารางที่ ๕ แสดงที่มาของการปนเปื้อนสารพิษในแหล่งน้ำดื่มอำเภอท่าช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการดำเนินงานเฝ้าระวังสารพิษในสิ่งแวดล้อมและประชาชน โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี ได้ดำเนินการเฝ้าระวังสารพิษในสิ่งแวดล้อมและในบึงสาธารณะประชาชน หมู่ ๓, ๕, ๗ ตำบลของอำเภอ ๒, ๕, ๗ ตำบลวังหิน อำเภอท่าช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ปัจจุบัน โดยมีผลการดำเนินงานเฝ้าระวังสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๑ พบสารพิษปนเปื้อนในดิน จำนวน ๑๔ ตัวอย่าง จากที่เก็บได้ จำนวน ๑๗ ตัวอย่าง พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๕ พบสารพิษปนเปื้อนในน้ำดื่มและน้ำประปาเกินมาตรฐาน ร้อยละ ๗๕.๗ (กำหนดมาตรฐานค่าสูงสุดไม่เกิน ๑.๐๑ มิลลิกรัม/ลิตร (กรัมต่อลิตร)) ไม่พบการปนเปื้อนสารพิษในน้ำดื่มและน้ำดื่ม การเฝ้าระวังการรับสัมผัสสารพิษของประชาชนในพื้นที่เสี่ยง โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๕ พบประชาชนมีระดับสารพิษเกินค่ามาตรฐาน ร้อยละ ๗๕.๗ และพ.ศ. ๒๕๕๑ - ปัจจุบัน ไม่พบผู้ป่วยโรคพิษสารพิษในพื้นที่

แผนภูมิที่ ๕ แสดงจำนวนตัวอย่างที่ตรวจพบปริมาณสารพิษในน้ำดื่มและน้ำประปา น้ำดื่ม พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔

แผนภูมิที่ ๕ แสดงจำนวนตัวอย่างที่ตรวจพบปริมาณสารพิษในบึงสาธารณะประชาชนกลุ่มเสี่ยง

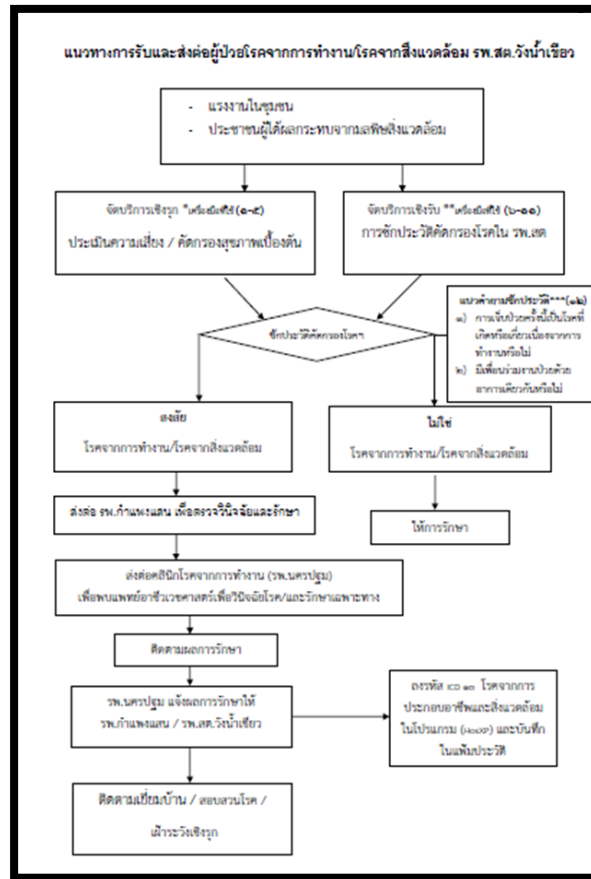
พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๑

สิ่งที่สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๕ จังหวัดสุพรรณบุรีและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี ดำเนินการใน

- ปีงบประมาณ ๒๕๖๐
- พัฒนาการการจัดบริการสุขภาพให้มีประสิทธิภาพและปลอดภัยมากขึ้น
 - สนับสนุนให้เทศบาลตำบลของจังหวัดมีการจัดการปัญหาสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม
 - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรีเก็บตัวอย่างสิ่งแวดล้อม น้ำดื่มและน้ำประปาในพื้นที่
 - โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านวังมะกอก จัดทำโครงการของหน่วยงานของสุขภาพตำบลเทศบาลของจังหวัด เพื่อใช้ในการตรวจสุขภาพประชาชนกลุ่มเสี่ยงในพื้นที่
- แผนการดำเนินงาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๐
- ประสานความร่วมมือในการเก็บตัวอย่างสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เสี่ยง ร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๕ จังหวัดนครปฐม
 - จัดทำฐานข้อมูลประชาชนกลุ่มเสี่ยงในพื้นที่ จากผลการตรวจสุขภาพกลุ่มเสี่ยงใน ปีงบประมาณ ๒๕๖๐
 - ดำเนินการเฝ้าระวังประชาชนกลุ่มเสี่ยงอย่างต่อเนื่องเนื่องจากปีงบประมาณ ๒๕๖๐
 - จัดทำแผนงานโครงการเฝ้าระวังสุขภาพประชาชน

ข้อ 23 การคัดกรองผู้ป่วยหรือผู้ที่อาจได้รับผลกระทบ ต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม

- มีแนวทางคัดกรองผู้ป่วย/ผู้
อาจได้รับผลกระทบจาก
มลพิษสิ่งแวดล้อม ตาม
ปัญหาในพื้นที่
- มีการคัดกรองผู้ป่วย/ผู้
อาจได้รับผลกระทบจากมลพิษ
สิ่งแวดล้อมตามแนวทางที่
กำหนด
- มีการจัดทำทะเบียนกลุ่ม
เสี่ยงจากการคัดกรอง

แบบซักประวัติคัดกรองโรค รพ.สต.วังน้ำเขียว

วันที่.....ชื่อ.....สกุล.....อายุ.....(ปี)
 บ้านเลขที่.....หมู่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 น้ำหนัก.....ก.ก. ส่วนสูง.....ซ.ม. รอบเอว.....ซ.ม.
 BP(1).....mmHg BP(2).....mmHg
 อาการ.....การวินิจฉัย.....

คำถามคัดกรองโรคจากการทำงาน

1) การเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บครั้งที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน () ใช่ () ไม่ใช่
 2) มีเพื่อนร่วมงานมีอาการเจ็บป่วยที่คล้ายกัน () ใช่ () ไม่ใช่

คำถามคัดกรองโรคจากสิ่งแวดล้อม

บ้านของท่านอยู่ใกล้แหล่งมลพิษ เช่น น้ำเสีย ขยะ โรงงาน ได้รับกลิ่นเหม็น หรือฝุ่นละออง () ใช่ () ไม่ใช่

() ๖๑๖ โรคจากการทำงาน ลงชื่อ.....ผู้รับบริการ
 () ๖๑๗ โรคจากสิ่งแวดล้อม ลงชื่อ.....ผู้ให้บริการ

(กรณีพื้นที่ยังไม่มีแหล่งกำเนิดมลพิษ ไม่นำข้อนี้มาคิดคะแนน)

ข้อ 23 การคัดกรองผู้ป่วยหรือผู้ที่อาจได้รับผลกระทบ ต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม

- แบบฟอร์มหรือเอกสารที่ใช้ในการคัดกรองปัญหาสุขภาพ ผู้ที่อาจได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม

แบบสำรวจความเป็นพิษจากสิ่งแวดล้อมสุขภาพสำหรับประชาชน
กรณีปัญหาการปนเปื้อนจากโรงงานอุตสาหกรรมหรือกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ชื่อ-สกุล อายุ ปี เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

1.2 อาศัยที่ หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด

1.3 ข้อมูลการประกอบอาชีพของท่าน

1.4 ข้อมูลการศึกษาของท่าน

1.5 โรคประจำตัว

1.6 การสูบบุหรี่

1.7 การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ส่วนที่ 2 ความเสี่ยงต่อสุขภาพ

2.1 ท่านมีประวัติการเจ็บป่วยหรือมีอาการผิดปกติทางสุขภาพเนื่องจากสาเหตุต่อไปนี้หรือไม่

2.2 ท่านมีประวัติการสัมผัสกับสารเคมีหรือสารพิษจากโรงงานอุตสาหกรรมหรือไม่

2.3 ท่านมีประวัติการสัมผัสกับสารเคมีหรือสารพิษจากแหล่งอื่นหรือไม่

2.4 ท่านมีประวัติการสัมผัสกับสารเคมีหรือสารพิษจากแหล่งอื่นหรือไม่

2.5 ท่านมีประวัติการสัมผัสกับสารเคมีหรือสารพิษจากแหล่งอื่นหรือไม่

2.6 ท่านมีประวัติการสัมผัสกับสารเคมีหรือสารพิษจากแหล่งอื่นหรือไม่

2.7 ท่านมีประวัติการสัมผัสกับสารเคมีหรือสารพิษจากแหล่งอื่นหรือไม่

ส่วนที่ 3 ความเสี่ยงต่อสุขภาพ

3.1 ท่านมีความเสี่ยงต่อสุขภาพเนื่องจากสาเหตุต่อไปนี้หรือไม่

3.2 ท่านมีความเสี่ยงต่อสุขภาพเนื่องจากสาเหตุต่อไปนี้หรือไม่

3.3 ท่านมีความเสี่ยงต่อสุขภาพเนื่องจากสาเหตุต่อไปนี้หรือไม่

3.4 ท่านมีความเสี่ยงต่อสุขภาพเนื่องจากสาเหตุต่อไปนี้หรือไม่

3.5 ท่านมีความเสี่ยงต่อสุขภาพเนื่องจากสาเหตุต่อไปนี้หรือไม่

3.6 ท่านมีความเสี่ยงต่อสุขภาพเนื่องจากสาเหตุต่อไปนี้หรือไม่

3.7 ท่านมีความเสี่ยงต่อสุขภาพเนื่องจากสาเหตุต่อไปนี้หรือไม่

ส่วนที่ 3 ข้อมูลรายงานผลการดูแล เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม
ข้อที่ 3.1 ข้อมูลรายงานการคัดกรองความเสี่ยงทางสุขภาพ (เชิงรุก)

แหล่งมลพิษ	พื้นที่ดำเนินการ	กิจกรรมการคัดกรอง	จำนวน (ราย)
		ซักประวัติ/ทำแบบสอบถาม	
		การตรวจทางชีวภาพ/ห้องปฏิบัติการ ¹	
		การตรวจโรคโดยแพทย์	
		ซักประวัติ/ทำแบบสอบถาม	
		การตรวจทางชีวภาพ/ห้องปฏิบัติการ ¹	
		การตรวจโรคโดยแพทย์	
		ซักประวัติ/ทำแบบสอบถาม	
		การตรวจทางชีวภาพ/ห้องปฏิบัติการ ¹	
		การตรวจโรคโดยแพทย์	

ทะเบียนกลุ่มเสี่ยงผลกระทบจากมลพิษ.....			
ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	ผลการคัดกรอง	
		เสี่ยงสูง	เสี่ยงต่ำ

กรณี พื้นที่ยังไม่มีแหล่งกำเนิดมลพิษ
ไม่นำข้อนี้มาคิดคะแนน

แผนโรครจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

ข้อ 24 การสื่อสารความเสี่ยงเพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม โรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อมแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

- มีแผน หรือ แนวทางการสื่อสารความเสี่ยงให้แก่ ผู้ที่เกี่ยวข้อง
- มีการสื่อสารความเสี่ยงให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง
- มีการสรุปผลการสื่อสารความเสี่ยง **เพื่อนำปัญหา อุปสรรคในการสื่อสารความเสี่ยงมาปรับปรุงกระบวนการสื่อสารความเสี่ยงให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย**

แผนการสื่อสารความเสี่ยง			
เรื่องที่สื่อสาร	ระยะเวลา	ช่องทาง	กลุ่มเป้าหมาย

- สื่อสารผ่านเวทีประชาคม หมู่บ้าน / การประชุมต่างๆ ของชุมชน
- ทำหนังสือแจ้ง อปท. ในพื้นที่

ข้อ 25 การจัดเตรียมความพร้อมในการรองรับภาวะฉุกเฉิน ด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมตามความเสี่ยงในพื้นที่

- เตรียมการด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ เช่น อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล รายชื่อแหล่งข้อมูล อุปกรณ์ปฐมพยาบาล
- ร่วม/จัดทำแผนการฝึกซ้อม และฝึกซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง พร้อมสรุปรายงาน
- ร่วม/จัดทำแผนเตรียมความพร้อมภาวะฉุกเฉินด้านสารเคมี หรือรังสี ในระดับอำเภอ/ตำบล

เช่น การฝึกซ้อมแผนอัคคีภัย ฝึกซ้อมดับเพลิง และการอพยพหนีไฟ ร่วมกับ อปท.ในพื้นที่

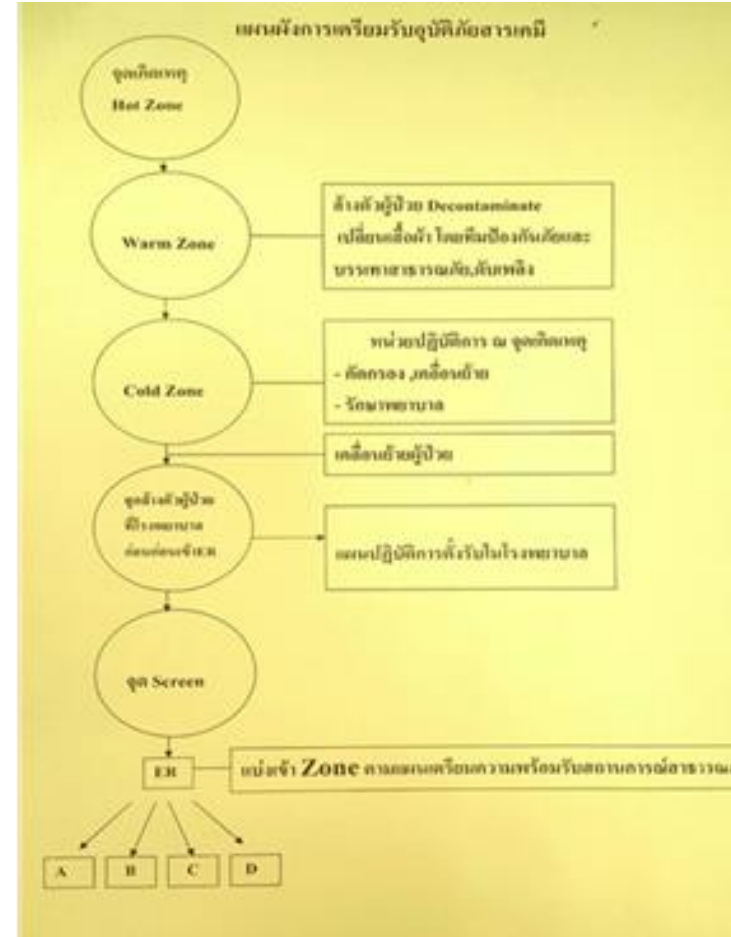
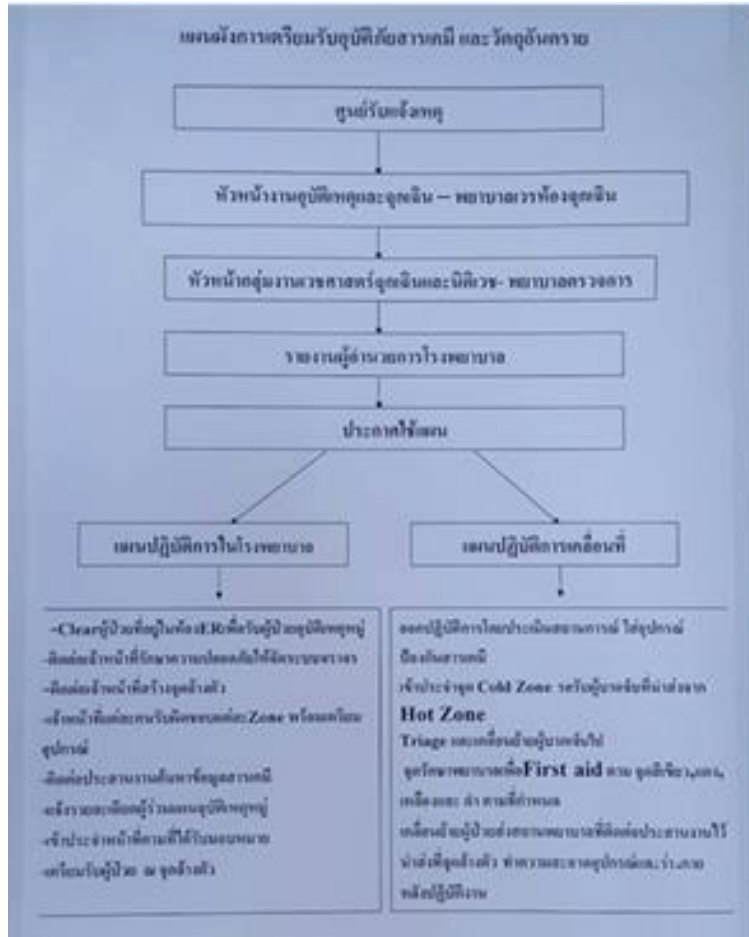
ที่มารูปภาพประกอบ:

1. โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร

แผนโรครจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

ข้อ 25 การจัดเตรียมความพร้อมในการรองรับภาวะฉุกเฉิน ด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมตามความเสี่ยงในพื้นที่

ที่มีรูปภาพประกอบ:

1. โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร

การดำเนินงานจัดบริการอาชีวอนามัยและ เวชกรรมสิ่งแวดล้อม ของ รพ.สต.

เริ่มต้นอย่างไรดี ?

ขั้นตอน: บันได 5 ขั้นของ การพัฒนา การจัดการบริการของ รพ.สต

ประเมิน ติดตาม

สำรวจแหล่งก่อมลพิษในพื้นที่เพื่อการจัดบริการเวชกรรม
สิ่งแวดล้อม

การจัดบริการอาชีวอนามัยสำหรับแรงงาน ในพื้นที่

การจัดบริการอาชีวอนามัยสำหรับบุคลากรใน โรงพยาบาล

การเตรียมพร้อมบุคลากร นโยบาย องค์ความรู้ต่าง ๆ เครื่องมือ

แผนโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

แผนผังการเชื่อมโยงงานอาชีวอนามัย กับกิจกรรมสาธารณสุขอื่นๆ ใน รพ.สต.

ที่มา : รพ.สต.แร่ จ. สกลนคร

ด้วยความขอบคุณ

เครือข่ายโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม เขตสุขภาพที่ 5

- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ
- โรงพยาบาล
- คลินิกโรคจากการทำงาน
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

WE ARE

Env-Occ Team

